

Zeventiende druk 2026

ISBN 978 90 00 37437 3

ISBN 978 90 00 3482 8 2 (e-book)

NUR 334/285

© 2016, 2021 Van Goor

Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv

oorspronkelijke titel *A Court of Thorns and Roses*

oorspronkelijke uitgave © 2015 Bloomsbury, New York

www.loveandlorebooks.nl

www.sarahjmaas.com

tekst © 2015 by Sarah J. Maas

vertaling Gerdien Beelen

kaart © 2017 by Kelly de Groot

omslagontwerp © Patti Ratchford

omslagbeeld © Happypets

omslagbelettering Marieke Oele

zetwerk binnenwerk Mat-Zet bv, Weesp

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

*Voor Josh,
omdat jij voor mij Onder de Berg zou gaan.
Ik hou van je.*

Prythian

Hyðern

Land van de stervelingen

Het elpidenrijk

Land van de stervelingen

Het bos was een doolhof van sneeuw en ijs geworden.

Ik hield het struikgewas al een uur in de gaten, maar mijn uitkijkpunt in de kromming van een tak bleek waardeloos. De harde wind blies de sneeuw over mijn eigen sporen, maar begraf daarmee ook de sporen van mijn potentiële prooi.

De honger had me verder van huis gedreven dan ik gewoonlijk durfde te gaan, maar de winter was een moeilijke tijd. De dieren trokken zich dieper terug het bos in, zo ver dat ik ze niet meer kon volgen. Ik richtte me op het doden van de achterblijvers, een voor een, en hoopte dat er genoeg zouden zijn tot de lente.

Dat was niet het geval.

Ik wreef met mijn gevoelloze vingers in mijn ogen en veegde de sneeuwvlokken van mijn wimpers. Hier geen bomen met afgestripte bast waaraan je kon zien dat er herten langs waren gekomen; ze waren nog niet weggetrokken. Ze zouden pas gaan als alle bast was weggevreten en vervolgens naar het noorden trekken, langs het gebied van de wolven en misschien tot aan het elfdenrijk van Prythian, waar stervelingen niet heen durfden, tenzij ze graag dood wilden.

Er trok een rilling langs mijn ruggengraat bij die gedachte, maar ik onderdrukte die en concentreerde me op de omgeving, op de taak die voor me lag. Dat was het enige wat ik kon doen, wat ik al jaren deed: me concentreren op het overleven van de week, de dag, het uur dat voor me

lag. Nu, met de sneeuw, mocht ik al blij zijn als ik iets zag, helemaal omdat ik hoog in de boom zat, waar ik amper vijf meter voor me uit kon kijken. Ik onderdrukte een kreun toen mijn stijve ledematen zich verzetten tegen de beweging en ontspande mijn boog, waarna ik voorzichtig uit de boom klom.

De bevroren sneeuw knerpte onder mijn versleten laarzen en ik klemde mijn tanden op elkaar. Slecht zicht, onnodig lawaai; dit begon te lijken op de zoveelste nutteloze jacht.

Het zou nog maar een paar uur licht zijn. Als ik niet snel vertrok, moest ik in het donker mijn weg naar huis zien te vinden. De waarschuwingen van de jagers uit het dorp galmden door mijn hoofd: er waren gigantische wolven op rooftocht, in grote aantallen. En dan werd er ook nog gefluisterd over vreemd volk in deze contreien: lang, angstaanjagend en dodelijk.

Laten het geen elfiden zijn, smeekten de jagers onze lang vergeten goden, en ik had heimelijk met hen mee gebeden. In de acht jaar dat we in dit dorp woonden, twee dagen reizen van de grens met Prythian, het land der onsterfelijken, was er nog nooit een aanval geweest, maar rondreizende marktkramers kwamen soms met verhalen over verre grensstadjes waar alleen nog splinters en botten en as van over waren. Dit soort verhalen, ooit zo zeldzaam dat de dorpsoudsten ze afdeden als geklets, deden de afgelopen maanden steeds vaker de ronde op marktdagen.

Ik had een groot risico genomen door zo ver het bos in te gaan, maar gisteren hadden we ons laatste brood opgegeten en eergisteren het laatste restje gedroogd vlees. Toch leed ik liever nog een nacht honger dan dat ik zelf in de maag van een wolf terecht kwam. Of van een elfide.

Niet dat ik nog veel vlees op mijn botten had. Rond deze tijd van het jaar was ik altijd broodmager; ik kon mijn ribben tellen. Terwijl ik me zo behendig en zo stil als ik kon tussen de bomen door verplaatste, drukte ik mijn hand tegen mijn holle, rommelende maag. Ik zag de gezichten van mijn twee oudere zussen al voor me als ik weer met lege handen thuiskwam.

Nadat ik een paar minuten rondgespeurd had, hurkte ik neer in een bosje met besneeuwde braamstruiken. Door de doorns heen had ik een

redelijk uitzicht op een open plek waar een smal beekje doorheen liep. Een paar wakken in het ijs wezen erop dat deze route nog regelmatig gebruikt werd. Hopelijk kwam er iets langs. Hopelijk.

Ik liet mijn adem door mijn neus ontsnappen, stak de punt van mijn boog in de grond en leunde met mijn voorhoofd tegen de ruwe kromming ervan. Zonder eten zouden we het nog geen week uithouden. Er waren al zo veel families aan het bedelen dat ik niet hoefde te hopen op aalmoezen van onze rijkere dorpsgenoten. Ik wist precies hoever hun liefdadigheid ging.

Ik ging wat makkelijker zitten en bracht mijn ademhaling tot bedaren, terwijl ik mijn best deed om de geluiden van het bos boven de wind uit te horen. De sneeuw bleef vallen, dansend en kronkelend als fonkelende nevelslierten, het wit fris en schoon tegen het bruin en grijs van de omgeving. Ondanks al mijn gedachten en mijn gevoelloze ledematen legde ik het meedogenloze, wrede deel van mijn geest het zwijgen op en nam het besneeuwde bos in me op.

Ooit genoot ik met volle teugen van het contrast van jong gras tegen donkere, omgeploegde aarde, of van een amethysten broche tussen de plooien van smaragdgroene zijde. Ooit droomde, ademde en dacht ik in kleur en licht en vormen. Soms ging ik zelfs zover dat ik me een tijd voorstelde waarin mijn zussen getrouwd waren en ik alleen met vader woonde, met genoeg eten voor ons tweeën, genoeg geld om verf te kopen en genoeg tijd om die kleuren en vormen op papier of canvas te zetten of op de muren van ons huis.

Maar de kans dat dit binnenkort – of wanneer dan ook – zou gebeuren was klein. Dus ik moest het doen met dit soort momenten, als ik de schittering van het bleke winterlicht op de sneeuw bewonderde. Ik kon me niet herinneren wanneer ik dat voor het laatst had gedaan: de moeite nemen om iets moois of interessants op te merken.

De gestolen uurtjes in een vervallen schuur met Isaac Hale telden niet; die momenten waren hongerig, leeg en soms wreed, maar nooit mooi.

De huilende wind nam af tot een zacht zuchten. De sneeuw viel nu langzaam naar beneden, in grote dikke klonten die aan de uitsteeksels en knobbels van de bomen bleven hangen. Fascinerend, die dodelijke,

zachte schoonheid van de sneeuw. Straks moest ik terug naar de modderige, bevroren wegen van het dorp, naar de benauwde warmte van ons huis. Ergens diep vanbinnen huiverde ik bij die gedachte.

Aan de overkant van de open plek ritselden struiken.

Instinctief trok ik mijn boog. Ik tuurde door de doornstruiken en mijn adem stokte.

Minder dan dertig passen bij me vandaan stond een kleine hinde, nog niet al te vermagerd door de winter, maar wanhopig genoeg om stukken bast van een boom te trekken.

Van zo'n hert konden we minstens een week eten.

Ik zat te watertanden. Zo stil mogelijk richtte ik mijn pijl.

Ze bleef repen bast afscheuren, langzaam kauwend, er zich totaal niet van bewust dat de dood op een paar meter afstand wachtte.

De helft van het vlees konden we drogen en de rest meteen gebruiken: stoofpotten, pasteien... De huid kon verkocht worden, of misschien konden we er kleren van laten maken voor een van ons. Ik had nieuwe laarzen nodig, maar Elain een nieuwe mantel en Nesta zou wel weer iets willen wat niemand anders had.

Mijn vingers trilden. Zo veel eten, dit was onze redding. Ik haalde diep adem om rustig te worden en controleerde nog een keer of ik goed richtte.

Toen zag ik in het bosje tegenover het mijne een paar gouden ogen glanzen.

Het werd stil in het bos. De wind ging liggen. Het hield zelfs op met sneeuwen.

Wij stervelingen hadden geen goden meer die we aanbaden, maar als ik hun vergeten namen had geweten, had ik tot hen gebeden. Tot allemaal. De wolf die in het struikgewas verstopt zat, kwam langzaam dichterbij, zijn blik strak op het argeloze hert gericht.

Hij was gigantisch – zo groot als een pony – en ook al was ik gewaarschuwd voor de aanwezigheid van wolven, mijn mond werd kurkdroog.

Angstaanjagender dan zijn omvang was de manier waarop hij zich onnatuurlijk stil voortbewoog. Hij kwam steeds dichterbij, maar de hinde hoorde of zag hem niet. Het was onmogelijk dat zo'n groot beest zo stil kon zijn. Maar als het geen gewoon dier was, als hij uit Prythian kwam,

als hij op de een of andere manier een elfide – een magisch wezen – was, dan was opgegeten worden niet mijn grootste probleem.

Als het een elfide was, had ik al op de vlucht moeten slaan.

Maar misschien... misschien bewees ik de wereld, mijn dorp, mezelf een gunst door hem te doden zolang hij mij niet opmerkte. Ik kon met gemak een pijl door zijn oog schieten.

Toch zag hij er ondanks zijn formaat uit als een echte wolf, hij bewoog zich als een wolf. Een dier, stelde ik mezelf gerust. Gewoon een dier. Ik wilde niet nadenken over het alternatief, niet nu ik mijn hoofd helder en mijn ademhaling rustig moest houden.

Ik had een jachtmes en drie pijlen. De eerste twee waren gewone pijlen: simpel en efficiënt, en waarschijnlijk niet meer dan speldenprikken voor zo'n grote wolf. Maar de derde pijl, de langste en zwaarste, had ik gekocht van een rondreizende marskramer in een zomer toen we genoeg koperstukken hadden voor wat extra luxe. Het was een pijl van esenhout uit de bergen, met een ijzeren punt.

Uit de wiegeliëdjes die we voor onze baby's zongen, wisten we allemaal van kleins af aan dat elfiden een hekel hadden aan ijzer. Maar esenhout zou hun onsterfelijke, genezende magie lang genoeg laten wankelen om ze dodelijk te kunnen verwonden. Dat werd althans beweerd in legenden en geruchten. Het enige bewijs dat we hadden voor de doeltreffendheid van esenhout was de zeldzaamheid ervan. Ik had tekeningen van essen gezien, maar ik had er nog nooit een in het echt gezien. Lang geleden waren ze bijna allemaal verbrand door de Hoge Fae. Er waren er nog maar heel weinig over en de meeste waren klein en armetierig en werden door de adel verborgen gehouden in hoog ommuurde bospercelen.

Na mijn aankoop had ik wekenlang lopen piekeren of dat te dure stuk hout geldverspilling was geweest, of misschien was het wel nep, en de esenhouten pijl zat al drie jaar ongebruikt in mijn pijlkoker.

Nu trok ik die pijl tevoorschijn, terwijl ik mijn bewegingen tot een minimum beperkt hield, efficiënt, alles om te voorkomen dat die monsterlijke wolf mijn kant op zou kijken. De pijl was lang en zwaar genoeg om hem te verwonden en misschien wel te doden, als ik goed mikte.

Ik was zo gespannen dat het pijn deed in mijn borst. En op dat ogen-

blik realiseerde ik me dat er nu maar één vraag was die ertoe deed: is de wolf alleen?

Ik greep mijn boog stevig vast en trok de pees naar achteren. Ik was een redelijk schutter, maar ik had nog nooit oog in oog met een wolf gestaan. Ik had gedacht dat ik daarmee bofte, voelde me zelfs gezegend. Maar nu... Ik had geen idee waar ik hem moest raken of hoe snel zo'n beest zich verplaatste, maar ik kon het me niet veroorloven om te missen. Niet met slechts één essenhouten pijl.

En als er onder die dikke vacht inderdaad een elfidenhart klopte, was mijn motto: opgeruimd staat netjes. Opgeruimd staat netjes, na alles wat hun soort ons had aangedaan. Ik wilde niet het risico lopen dat hij later ons dorp zou binnensluipen om te slachten, te verminken en te martelen. Hij moest hier en nu sterven. Ik zou met plezier een einde aan zijn leven maken.

De wolf sloop dichterbij en er knapte een tak onder een van zijn poten – die groter waren dan mijn hand. De hinde verstijfde en keek om zich heen. Ik zag haar gespitste oren afsteken tegen de grijze hemel. Omdat de wolf van de wind af stond, kon ze hem niet zien of ruiken.

Hij liet zijn kop zakken en zijn enorme zilvergrijze lichaam – dat naadloos overging in de sneeuw en de schaduwen – zakte in aanvalshouding. De hinde stond nog steeds de verkeerde kant op te kijken.

Ik keek van de hinde naar de wolf en weer terug. Hij was in elk geval alleen, dat was mijn geluk. Maar als de wolf de hinde verjoeg, stond ik hier alleen met een uitgehongerde, bovenmaatse wolf – mogelijk zelfs een elfide – en was ik de tweede keus voor zijn avondmaal. En als hij haar doodde, en daarbij de kostbare huid en het vet bedierf...

Als ik het verkeerd inschatte, was mijn leven niet het enige wat verloren ging. Maar de afgelopen acht jaar dat ik in het bos jaagde bestond mijn leven uit niets anders dan risico's, en meestal nam ik de juiste beslissing. Meestal.

In een flits van grijs en wit en zwart schoot de wolf uit het struikgewas. Zijn gele tanden flitsten. In de open ruimte was hij nog reusachtiger, een wonder van spieren, snelheid en brute kracht. De hinde had geen schijn van kans.

Ik vuurde de essenhouten pijl af voordat hij haar kon verslinden.

De pijl raakte hem in zijn flank en het leek of de grond trilde. Hij brulde van de pijn en liet de nek van de hinde los terwijl zijn bloed op de sneeuw spatte – fel robijnrood.

Razendsnel draaide hij zich naar me om, met zijn gele ogen opengesperd en zijn nekharen overeind. Zijn lage grom weergalmde in de lege holte van mijn maag. Ik schoot overeind, waarbij de sneeuw alle kanten op spatte. Ik had de volgende pijl al klaar.

Maar de wolf keek alleen maar naar me; zijn bek zat onder het bloed en mijn essenhouten pijl stak uit zijn flank. Het begon weer te sneeuwen. Hij keek alleen maar, alert, verbaasd, waarop ik de tweede pijl afschoot. Voor het geval dat – voor het geval die intelligentie een onsterfelijke, kwaadaardige oorsprong had.

Hij probeerde de pijl niet te ontwijken. Het ding ging recht door zijn opengesperde gele oog. Hij stortte op de grond.

Kleur en duisternis wervelden door elkaar heen, kolkten rond voor mijn ogen en vermengden zich met de sneeuw.

Zijn poten bewogen verkrampd en een laag geloei sneed door de wind heen. Dit was onmogelijk; hij zou al dood moeten zijn. De pijl zat bijna tot aan de ganzenveren bevedering in het oog.

Het maakte niet meer uit of het een wolf of een magisch wezen was, want nu die essenhouten pijl zich in zijn flank had geboord, zou hij snel genoeg dood zijn. Toch trilden mijn handen toen ik dichterbij hem toe sloop, waarbij ik nog steeds flink wat afstand bewaarde. Bloed stroomde uit de wonden die ik hem had toegebracht en kleurde de sneeuw karmozijnrood.

Hij sloeg met zijn poten op de grond en zijn adem ging al langzamer. Had hij veel pijn of was zijn zachte gejammer alleen maar een poging om de dood op afstand te houden? Ik wist niet zeker of ik dat wel wilde weten.

De sneeuw wervelde om ons heen. Ik bleef naar hem staren totdat die vacht van donkergrijs, obsidiaan en ivoor niet meer op en neer ging. Een wolf; het was absoluut een wolf, ook al was hij enorm.

Het strakke gevoel in mijn borst verdween en ik liet een zucht van opluchting ontsnappen. Mijn adem wolkte voor me uit. De essenhouten pijl was in elk geval dodelijk gebleken, wie of wat ik er ook mee had neergehaald.

Een snelle inspectie van het hert maakte duidelijk dat ik maar één dier kon dragen, en zelfs dat zou moeilijk worden. Maar het was zonde om de wolf achter te laten.

Hoewel ik er kostbare minuten mee verspilde – minuten waarin alle roofdieren het verse bloed konden ruiken – wilde ik hem en maakte mijn pijlen zo goed mogelijk schoon.

Ik kreeg er in elk geval warme handen van. Ik sloeg de bloederige kant van zijn vacht om de dodelijke wond van de hinde, waarna ik haar op mijn schouders hees. Het was een paar kilometer lopen naar ons huis en het laatste wat ik nodig had, was een bloedspoor dat alle dieren met scherpe tanden en klauwen regelrecht naar mij toe zou leiden.

Kreunend onder het gewicht pakte ik de poten van het hert vast en wierp een laatste blik op het dampende karkas van de wolf. Zijn overgebleven gouden oog staaarde naar de hemel, die zwaar van de sneeuw was, en heel even wenste ik dat ik medelijden kon voelen voor het dode ding.

Maar dit was het bos, en het was winter.

2

De zon was al onder tegen de tijd dat ik het bos uit kwam. Mijn knieën knikten. Mijn handen, stijf van het vasthouden van de poten van het hert, waren kilometers geleden al gevoelloos geworden. Zelfs het kadaver hield de optrekkende kou niet tegen.

De wereld werd overspoeld door verschillende tinten donkerblauw, slechts onderbroken door de botergele lichtstralen die tussen de luiken van ons vervallen huis ontsnapten. Het was alsof je door een levend schilderij liep, een vluchtig moment van stilte, waarna het blauw al snel veranderde in totale duisternis.

Toen ik het pad op sjokte, elke stap slechts voortgedreven door mijn duizelig makende honger, fladderden de stemmen van mijn zussen me tegemoet. Ik hoefde hun woorden niet te verstaan om te weten dat ze waarschijnlijk over een of andere jongen zaten te kletsen of over de linten die ze in het dorp hadden gezien terwijl ze hout hadden moeten hakken, maar toch glimlachte ik een beetje.

Ik schopte met mijn laarzen tegen de stenen deurpost om de sneeuw eraf te krijgen, waardoor er stukjes ijs afspatten en de versleten afweertekens zichtbaar werden die in de drempel waren ingehouwen. Mijn vader had ooit een voorbijtrekkende kwakzalver overgehaald om de graveeringen tegen magisch letsel aan te brengen in ruil voor een van zijn houtsnijwerken. Er was zo weinig wat mijn vader voor ons kon doen dat ik hem niet had durven vertellen dat de tekens nutteloos waren... en

